

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

2019-03-14 Nr. (18.18-31-1 E) RM-7549

DĖL 2018 METAIS GYVENTOJŲ GAUTŲ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ PARDAVIMO AR KITOKIO PERLEIDIMO NUOSAVYBĖN IR IŠVESTINIŲ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ REALIZAVIMO PAJAMŲ APMOKESTINIMO IR DEKLARAVIMO YPATUMŲ

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) primena, kokia tvarka apmokestinamos gyventojų 2018 metais gautos finansinių priemonių (toliau – FP) pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn ir išvestinių finansinių priemonių (toliau – IFP) realizavimo pajamos.

1. FP pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn pajamų ir IFP realizavimo pajamų apmokestinimas.

Vertybinių popierių pardavimo pajamoms, gautoms 2018 metais, taikoma Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau - GPMĮ) 17 str. 1 d. 30 punkte nustatyta mokesčio lengvata. Pagal šį punktą pajamos, gautos už gyventojų parduotas ar kitokiu būdu perleistas FP, taip pat pajamos gautos iš IFP realizavimo, neatsižvelgiant į tai, kada parduodamos FP ar realizuojamos IFP buvo įsigytos, priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms, jeigu iš pardavimo pajamų atėmus GPMĮ 19 straipsnyje nurodytas su jų pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybėn bei IFP realizavimu susijusias išlaidas, susidaręs skirtumas neviršija 500 Eur per 2018 m. mokestinį laikotarpį. Išimtyje, kai GPMĮ 17 str. 1 d. 30 punkte nustatyta lengvata netaikoma, aptartos šio rašto 2 punkte.

2. Apmokestinamųjų pajamų už parduotas ar kitokiu būdu perleistas nuosavybėn FP ir IFP realizavimą, apskaičiavimo tvarka.

Apskaičiuojama per mokestinį laikotarpį:

- gauta FP pardavimo ir IFP realizavimo pajamų suma;
- parduotų FP bei realizuotų IFP įsigijimo kaina, į šią kainą įskaitant sumokėtus teisės aktuose nustatytus privalomus mokėjimus, susijusius su tų FP ir IFP perleidimu.

Apskaičiuojamas bendras pardavimo ir įsigijimo kainų skirtumas. Apmokestinamosios FP pardavimo ir IFP realizavimo pajamos apskaičiuojamos iš bendros per mokestinį laikotarpį pagal visus FP pardavimo ir IFP realizavimo sandorius gautos pajamų sumos atėmus FP ir IFP įsigijimo bendrą kainą.

Jeigu pagal GPMĮ 17 str. 1 d. 30 punktą yra numatyta, kad šioms FP pardavimo ir/arba IFP realizavimo pajamoms taikoma pajamų mokesčio lengvata, iš 2018 m. gautų FP pardavimo ir/arba IFP realizavimo pajamų atimamas 500 Eur neapmokestinamas dydis. Jeigu skirtumas neviršija 500 Eur, tokios pajamos pajamų mokesčiu neapmokestinamos.

Gyventojas antrinėje rinkoje už 15 000 Eur pirko AB „X“ akcijų, kurias po mėnesio pardavė už 20 000 Eur. Šių VP įsigijimo (pirkimo) kaina -15 000 Eur, pardavimo - 20 000 Eur, pardavimo ir įsigijimo kainų skirtumas - 5 000 Eur. Šis skirtumas (atėmus 500 Eur neapmokestinamą dydį) apmokestinamas taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą.

Jeigu gyventojas per 2018 m. mokestinį laikotarpį gavo FP ir/arba IFP pajamų, kurioms netaikoma GPMĮ 17 str. 1 d. 30 punkte nustatyta pajamų mokesčio lengvata, t. y. iš gautų pajamų neatimamas 500 Eur neapmokestinamas dydis, apmokestinamosios pajamos apskaičiuojamos

kaip skirtumas tarp bendros tokių FP ir/arba IFP pardavimo kainos ir bendros tokių FP ir/arba IFP įsigijimo kainos, įskaitant sumokėtus teisės aktuose nustatytus privalomus mokėjimus.

GPMĮ 17 str. 1 d. 30 punkte nustatyta pajamų mokesčio lengvata netaikoma, jeigu:

- pajamos gautos už tikslinėse teritorijose (nurodytų Tikslinių teritorijų sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 344) įsteigtų vienetų išleistas finansines priemones;
- pajamos gautos iš tikslinės teritorijos;
- akcininkas akcijas parduoda arba kitaip perleidžia nuosavybėn šias akcijas išleidusiam vienetui;
- vertybiniai popieriai laikomi parduotais pagal GPMĮ 11 straipsnį, t. y. vieneto likvidavimo atveju;
- akcijos buvo įgytos GPMĮ 2 str. 14 d. 1 punkte nurodytu atveju (t. y. kai pajamos gautos už neatlygintinai įgytas akcijas; akcijų nominalios vertės padidinimo atveju lengvata netaikoma pajamų daliai, kuri lygi akcijos nominalios vertės padidinimo sumai).

Bendra per 2018 m. mokesstinį laikotarpį gautų už FP pardavimą ir/arba IFP realizavimą apmokestinamųjų pajamų suma apskaičiuojama sudėjus apskaičiuotas apmokestinamasias pajamas, kurioms taikoma GPMĮ 17 str. 1 d. 30 punkte nustatyta lengvata ir apskaičiuotas apmokestinamasias pajamas, kurioms minėta lengvata netaikoma. Gauta bendra apmokestinamųjų pajamų suma apmokestinama taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą.

Kai parduodamos FP ar realizuojamos IFP, kurios yra sutuoktiniams bendrosios jungtinės nuosavybės teise priklausantis turtas, laikoma, kad pajamos yra gautos abiejų sutuoktinių (lygiomis dalimis, jeigu jų tarpusavio susitarimu vedybų sutartimi nenustatyta kitaip). Atsižvelgiant į tai, GPMĮ 17 str. 1 d. 30 punkte nustatyta 500 Eur neapmokestinama suma taikoma kiekvieno sutuoktinio gautoms pajamoms atskirai, pagal kiekvienam iš jų priskirtiną FP ir IFP dalį.

FP pardavimo pajamos ir IFP realizavimo pajamos priskiriamos B klasės pajamoms, t. y. pajamoms, kurias pats gyventojas turi apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti pajamų mokesťį.

3. FP pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn ir IFP realizavimo pajamų deklaravimas.

Per 2018 m. mokesstinį laikotarpį gyventojams išmokas, kurios pagal pajamų mokesčio mokėjimo tvarką priskirtos B klasės pajamoms (įskaitant FP pardavimo pajamas ir IFP realizavimo pajamas), išmokėjęs Lietuvos vienetas, užsienio vienetas per nuolatinę buveinę ar nenuolatinis Lietuvos gyventojas per nuolatinę bazę privalėjo iki 2019 m. vasario 15 dienos mokesčių administratoriui pateikti Metinę gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaraciją (GPM312 forma, patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2018 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. VA-9). Jeigu ši deklaracija nebuvo pateikta, ją reikia pateikti nedelsiant.

Nuolatinis Lietuvos gyventojas gautas FP pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn pajamas ir IFP realizavimo pajamas turi deklaruoti pats (arba per įgaliotą asmenį), pateikdamas Metinę pajamų deklaraciją (GPM308 forma, patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2009 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. VA-96). Apmokestinamosios FP pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn pajamos ir IFP realizavimo pajamos, gautos 2018 m. deklaruojamos šios deklaracijos GPM308 priede (GPM308F formoje).

Gyventojas, pardavęs FP ir/arba gavęs IFP realizavimo pajamų, kurioms taikoma GPMĮ 17 str. 1 d. 30 punkte nustatyta pajamų mokesčio lengvata, t. y. 2018 m. gavęs tik neapmokestinamųjų FP pardavimo pajamų ir/arba IFP realizavimo pajamų, gali šių pajamų nedeklaruoti, jeigu gauta suma yra ne didesnė kaip 500 Eur. Jeigu gyventojas 2018 m. gavo FP pardavimo pajamų ir/arba IFP realizavimo pajamų, kurių suma viršija 500 Eur, tai visas šias pajamas privalo deklaruoti Metinės pajamų deklaracijos GPM308F priedo I skyriuje.

Jeigu gyventojas gavo FP pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn pajamų ir/arba IFP realizavimo pajamų už tikslinėse teritorijose įsteigtų vienetų išleistas FP ir IFP, pajamų iš tikslinių teritorijų, pajamų už akcijas išleidusio vieneto nuosavybėn perleistas akcijas, pajamų už GPMĮ 2 str. 14 d. 1 punkte nurodytu būdu gautas akcijas bei VP, parduotus vieneto likvidavimo atveju, tai tokias pajamas jis privalo deklaruoti nuo pirmo euro Metinės pajamų deklaracijos priedo GPM308F II skyriuje.

Pasibaigus 2018 m. mokesčiniam laikotarpiui, iki 2019 m. gegužės 2 dienos nuolatinis Lietuvos gyventojas turi pateikti Metinę pajamų deklaraciją (GPM308 forma), kurioje deklaruojamos per 2018 m. mokesstinį laikotarpį gautos pajamas ir apskaičiuojamas mokėtinas ar

gražintinas pajamų mokestis. Šioje deklaracijoje apskaičiuotą mokėtiną pajamų mokesčio sumą privalu sumokėti iki Metinės pajamų deklaracijos pateikimo termino pabaigos, t. y. iki 2019 m. gegužės 2 dienos.

Nenuolatiniam Lietuvos gyventojui FP pardavimo pajamų ir IFP realizavimo pajamų Lietuvoje deklaruoti ir pajamų mokesčio mokėti nereikia.

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

